

Een nieuwe concurrent voor heidecompost

Een dress-substraat van lava, speciaal bewerkt kokosgruis en additieven als alternatief voor het aloude heidecompost en zand

Vooraf in de golfsector is heidecompost een belangrijk materiaal. Greens en tees worden ermee opgebouwd. En feitelijk heeft het product voor greens een monopolie als organisch-stofleverancier. Toch heeft het product ook de nodige nadelen. Het wordt makkelijk vochtafstotend en is dan bijna niet meer te bevochtigen. Het bedrijf Legro uit Asten en Helmond komt nu met een product op de markt dat bovengenoemde nadelen niet zou hebben. Als vakblad namen wij een kijkje op Golfbaan Spierdijk, een trainingsveld van Feyenoord en een veld van de Treffers, waar dit nieuwe materiaal is toegepast.

Auteur: Hein van Iersel

Ronnie Kersten van Legro zegt het met een lach op zijn gezicht: "Wij hebben een natuurlijke, gezonde weerstand tegen zand en compost. Compost omdat het niet stabiel genoeg is in de bodem om als een duurzame organisch-stofleverancier te dienen en zand omdat het vaak een te hoog gehalte fijne delen bevat en niet de capaciteit heeft om nutriënten te bufferen. Deze fijne delen spoelen uit en veroorzaken storende lagen."

Kersten vervolgt: "Wij kiezen daarom voor een dress-substraat van onder andere afgezeefd kokosgruis en afgezeefde lava, aangevuld met additieven om een betere worteling en groei te garanderen. Dit zijn niet de kokosvezels, maar het is gruis dat uit het binnenste van de noot wordt weggekrabt." Is dit mengsel dan niet veel duurder dan een normale golfmix? Kersten: "Dat klopt. Afhankelijk van transportafstand en hoeveelheid scheelt dit dertig tot honderd

procent in prijs. Maar Kersten zou geen verkoper zijn als hij niet van mening zou zijn dat dit makkelijk opweegt tegen de meerwaarde van het product: "Je hebt veel meer buffering van water en meststoffen in je bodem, zonder dat het resulteert in een instabiele top laag. Zelfs als kokos volledig verzadigd is, bevat het nog steeds twintig procent lucht."

Ik spreek met Kersten af om drie projecten te bezoeken waar zijn nieuwe dress-substraat Optima gebruikt is. Alledrie projecten waar de advisering is verzorgd door Arno Westhoven van Agrotheek. Het eerste project dat we bezoeken is Golfbaan Spierdijk: een relatief jonge baan, die nog maar kort geleden is aangelegd door Grontmij.

Mijn eerste vraag aan greenkeeper Klaas Willem Duijn klinkt mij dan ook logisch in de oren: "Waarom veel geld investeren in greens die pas

drie jaar oud zijn en eigenlijk dus nog goed zijn?" Duijn antwoordt: "Inderdaad, maar het punt is dat ik ze goed wil houden. Op het moment dat je greens nieuw aanlegt, zijn ze eigenlijk altijd wel goed. De problemen ontstaan pas een aantal jaren later." Veel is overigens nog niet te zeggen van het resultaat op Spierdijk. Het dress-substraat Optima is in het najaar via holle pennen beluchting ingebracht in een dikte van 3 mm en daarna ingeveegd. De mix die Duijn op een aantal van zijn greens heeft toegepast, heeft de merknaam dress-substraat Optima 0-1, waarbij de 0-1 voor de granulaire samenstelling van het afgezeefde lavagruis staat. Hetzelfde product wordt ook op sportvelden gebruikt bij groot onderhoud. Bij een complete top laagrenovatie wordt gebruikgemaakt van grover afgezeefde lava en afgezeefd kokosgruis. Dit product heeft de merknaam: sportveldensubstraat Optima 0-2 of 0-3.

Kokos-lavamengsel.

Grasgroei in lava-kokosmengsel.

Klaas Willem Duijn, hoofdgreenkeeper op Spierdijk.

Joost van der Pligt, cultuurtechnisch medewerker gemeente Rotterdam.

Teun van Grinsven

	dress-substraat Kokos/lava	Onbehandeld
Standaard-Grassmaster	400	700

Een van de eerste gebruikers van het dress-substraat op sportvelden is Joost van der Pligt, cultuurtechnisch medewerker bij de gemeente Rotterdam. In Rotterdam is een fors aantal Grassmaster-velden aangelegd. Een bekend probleem bij deze velden is dat ze erg hard worden. En dan vooral die velden die zijn aangelegd volgens de originele Grassmaster-methode met een zeer schrale wetra-achtige opbouw. In Rotterdam combineert men daarom Grassmaster bij voorkeur met een standaardnatuurgasveld met een rijkere toplaag. In deze velden zit beduidend meer bodemleven. De Grassmaster-velden zouden daarmee niet zo

snel vervetten in de toplaag en ook minder snel hard worden. Om de velden nog iets minder hard te maken, zijn deze in het najaar gedrest met het dress-substraat Optima 0-1. En hoewel ook hier nog heel vroeg voor een definitief resultaat, lijkt het gewenste resultaat te zijn bereikt. Ik meet samen met Joost van der Pligt met een penetrometer de hardheid van twee volledig kaalgespeelde Grassmaster-velden. Het veld met de standaardopbouw heeft over de middenas van het veld een hardheid van 700 Nm. Het behandelde veld is aanmerkelijk zachter: ongeveer 400 Nm. Per veld is ongeveer 35 kuub dress-substraat ingebracht. Dit materiaal

is eerst met een onderlosser opgereden en daarna met een vertidrain met conische pennen ingeprikt. Daarna is het materiaal ingeborsteld met een kunstgrasborstel. Om het inborstelen te vergemakkelijken, hebben de medewerkers van Rotterdam een blazer op de driepuntshef gemonteerd om zo het product sneller te laten drogen, waardoor het beter te verwerken was.

Het derde veld dat ik samen met Kersten van Legro bezoek, is een trainingsveld van De Treffers uit Groesbeek. De Treffers hebben in 2010 een zeer substantiële bijdrage gehad van de gemeente om hun accommodatie te verbeteren. Volgens fieldmanager Teun van Grinsven van de gemeente is dat bedrag vooral gespendeerd aan het clubhuis en veel minder aan de velden. Teun van Grinsven: "Door onvoldoende aandacht tijdens de renovatie is bij anderhalf trainingsveld structuurbederf in de toplaag opgetreden. Het resultaat daarvan is een zeer harde toplaag en heel veel wateroverlast. Wij hebben dat in 2009 en 2010 proberen te verhelpen met schudbeluchten en topdressen. Dat heeft niet, of in ieder geval onvoldoende, gewerkt. Daarom hebben we dit voorjaar besloten om te behandelen met het dressmateriaal van Legro. Onze aannemer Van Raay uit Beneden-Leeuwen heeft de velden gevertidraind met 13 mm-pennen. Daarna is het materiaal opgebracht en ingesleept. Over het effect is nog niets te zeggen, maar ik heb wel goede hoop dat dit meer effect sorteert dan schudbeluchten en dresen met zand.

Onbehandeld 700 Nm en behandeld 500 Nm.

Ronnie Kersten, Legro.

Hans van Raay

Arno Westhoven, Agrotheek.